

Téma diplomové práce zvolila H. Bednářová uvážlivě, s cílem naplnit záměr, který byl svým způsobem patrný už v závěrečné práci bakalářské *Vymezení textu v české lingvistice*, totiž záměr uchopit hypertext jako entitu v komunikaci relativně novou – a svou povahou přesahující rámec jedné vědní disciplíny.

Při zpracování nikoliv snadného tématu se diplomantka opírá o rozsáhlý soubor odborné literatury, zahraniční i domácí, podstatně početnější než ten, který je uvedený v zadání práce – řadu titulů si autorka vyhledala zcela samostatně. Cenné přitom je, že své zdroje H. Bednářová otrocky necituje / neparafrázuje, ale přistupuje k nim jako k celku provázanému vnitřními vazbami – a s kritickým nadhledem; zhusta pak tyto zdroje, u vědomí jejich rozdílů, využívá jako podněty k domýšlení prezentovaných názorů i k formulaci názorů vlastních. Stejně zasvěceně přitom, to je třeba zdůraznit, zachází s pracemi lingvistickými i s pracemi, které jsou lingvistice vzdálenější. Autorka se tak prezentuje jako zasvěcený znalec literatury k tématu; porovnání české odborné literatury s dříve publikovanými (a autorkou prostudovanými) pracemi zahraničními pak klade (vlastně „navíc“) otázky – a také to považují za cenné – vztahující se k etice odborné práce. Na tento problém diplomantka poukazuje i otevřeně (např. s. 41, 46, 48 aj.), i decentněji, jen v náznacích (po náhledu do „zdrojů“ autorkou mi laskavě zpřístupněných a po jejich porovnání s oním „českým“ lze autorčinu zdrženlivost v té věci obdivovat).

Samozřejmě nelze předpokládat, že v diplomové práci bude pojednáno ve všech souvislostech úplně všechno z úplně všech vědních disciplín, jejichž předmětem zájmu je / může být hypertext. I v tom, čeho se výklad cílený jinam dotýká třeba jen letmo, je ale práce inspirativní: inspiruje (opravdu jen) například k promýšlení vztahu (elektronického) hypertextu a ecovského konceptu otevřeného díla nebo role / rolí čtenáře, k úvahám o (různých) možných způsobech čtení textu / hypertextu v souvislosti s porozuměním, jež je (?) způsobem čtení determinováno. K práci samotné, resp. k názorům jí prostředkovaným jen několik otázek: je na místě mezitextové vztahy spojovat (jen) s oblastí spadající do literární teorie (s. 68)? Jak by se autorka postavila k názoru (s. 40), že problémy se čtením (autoři měli na mysli nízký stupeň čtenářské gramotnosti?) jsou zapříčiněny způsobem čtení, které je vyžadováno (elektronickými) hypertexty? A jak se dívá na názor (s. 64), že „... úporná elektronická realizace“ ... „víceúrovňovosti a významové vícesměrnosti“ lineárního uměleckého textu „... z něj činí ploché direktivní sdělení, v němž se původní estetický záměr ztrácí.“? A sdílí autorka názor (s. 64), že „Lineární umělecký text je ... implicitně 'hypertextový'“? V jakém smyslu? Úplně na okraj ještě (s. 44): jak je to s uzavřeností textu jako jeho nejvyšší hodnotou?

Po formální stránce je práce pojednána velmi pečlivě, typografické, pravopisné, gramatické nebo stylizační nedostatky (v závěrečných diplomových pracích bohužel ne vždy řídké) se v ní nevyskytují; ocenit je třeba úroveň odborného vyjadřování (včetně svěžesti občasných aluzí, např. s. 44, 61).

Závěr: Diplomová práce Hany Bednářové, ukotvená v širokých interdisciplinárních východiscích a poskytující ucelený pohled na problematiku hypertextu, pojednává zvolené téma se zralostí, jež nebývá v diplomových pracích úplně obvyklá. Autorka v ní dokládá hluboké znalosti sledované problematiky; tu pak pojednává s patřičným nadhledem a inspirativně. Ráda bych, kdyby autorka vybrané partie své práce publikovala.

Diplomová práce Hany Bednářové *Hypertext jako lingvistický pojem* splňuje požadavky kladené na diplomové práce, s potěšením ji doporučuji k obhajobě.

Alena Macurová
24.8. 2015

Návrh klasifikace: výborně